

paa adskillige Ting, f. Eks. Skoleforholdene deroppe. Der er ogsaa en Post paa Finansloven paa 14,000 Kr. og lidt til som Bidrag til Færøernes Skolevæsen, og Staten har i en længere Aarrække ydet Bidrag væsentlig til Opførelse af Skolebygninger og til Lønning af Lærere. Det er man meget taknemmelig for, men vi maa dog sige, at Skolevæsenet staa alligevel paa et meget lavt Trin hos os. Det er jo til Dels begrundet i Forholdene, som de nu engang ere, at vi endnu have en stor Del Omgangsskoler deroppe. Men der er dog vistnok andre Ting end dette, som ere virksomme. Jeg mener, at den Uddannelse, som de vordende Almueskolelærere faa, paa ingen Maade staa paa Højde med Tidens Krav og de Fordringer, vi kunne stille til dem. Det er jo nok saa lidet lysteligt at vide, at de færøiske Skoler endnu ikke ere komne saa vidt, at der i dem læres Sprog. Der læres hverken Dansk eller Færøisk. Den væsentlige Sprogundervisning, Børnene faa, sker ved Religionsundervisningen, og man kan vel omtrent tænke sig — jeg tror nu alligevel ikke, at man rigtig kan forestille sig det — hvorledes Undervisningen bliver, naar et færøisk Barn skal nyde Religionsundervisning efter danske Bøger og derved lære Dansk. Der mangler aldeles en metodisk Undervisning, særlig i Sprog.

Paa Retsvæsenets Omraade er det jo efter Lov af 1ste Marts 1874 blevet en Del bedre. Før den Tid udnævnte Dommeren selv sine Retsvidner, men ved denne Lov blev det Lagtinget, som udnævnte Retsvidnerne, og det er bestemt i den Lov, at de skulle vælges med særligt Hensyn til, at de kunne baade Dansk og Færøisk, for at de kunne forklare, antager jeg, hvad Dommeren har at sige. Det vakte derfor en ikke ringe Mistemning i Sommer blandt Lagtingsmændene, at et saadant af Lagtinget udnævnt Retsvidne var blevet suspenderet, uden at der var angivet nogen Grund, der kunde berettigede dertil. De kirkelige Forhold trænge ogsaa i særlig Grad til Reform.

Naar nu Reformen skulle indføres paa de her nævnte Omraader, kan man som sagt ikke forlange, at de paa en Gang skulle forelægges Lagtinget og Rigsdagen af Regeringen. De maa først diskuteres blandt Folk. For en Del Aar tilbage begyndte man deroppe at paatale en Del af disse Forhold og fremholde Tanker og Meninger om, hvorledes man bedst kunde faa en bedre Ordning bragt i Stand, og jeg vil nu gaa ind paa, hvad jeg særlig mener at burde fremdrage ved denne Lejlighed navn-

lig i Anledning heraf. Jeg antager, at det maa være de fleste Medlemmer bekendt, at der i Blade og Tidsskrifter her nede er blevet anket over, at man ovre paa Færøerne nærrede seperatiske Tendenser over for Danmark, at man nærrede Had til Danmark, og at man ønskede en Adskillelse derfra i saa vid Udstrækning som mulig. Det har i allerhøjeste Grad været beklageligt for os hjemme paa Færøerne at blive Vidne til saadanne Udtalelser her nede, og jeg vil derfor netop nu, eftersom jeg staa paa dette Sted, nedlægge en bestemt Protest mod disse Udtalelsers Rigtighed. Vi have ment, at vi netop vare inde paa den rigtige Vej, naar vi paatalte disse ældgamle Forhold og Former, som i lange Tider have været herskende paa Færøerne, paa en Maade, som vi antog var den bedste. I Stedet for har man udlagt det derhen, at man ønskede en Adskillelse mellem Danmark og Færøerne, mellem dansk og færøisk. Det skulde ogsaa være meget mærkeligt, hvis saa var Tilfældet. Vi skulle huske paa, at de Mennesker, som særlig have været med til at paatale de forældede Forhold deroppe, der ikke mere passe til Tiden, netop ere dem, der ere mest hjemme i dansk Aandsliv, idet de have besøgt de danske Højskoler. Jeg siger, det vilde være mærkeligt, om de fra de danske Højskoler havde faaet indpodet et saadant Had til Danmark og dansk, som det siges, at vi nære. Var det Tilfældet, mener jeg, at saa gjorde man en god Gerning ved at stænge de danske Højskoler for os og hellere lade os gaa i Skole hos de Præster, Lærere og Føgder, som fremkomme med den Slags Udtalelser. Jeg protesterer endnu en Gang mod, at det er Tilfældet. Men paa den anden Side maa man huske paa, at de Folk, der have været hernede paa Folkehøjskolerne og høstet Udbytte af deres Ophold der, have været besjælede af Nationalitetsfølelse, naar de kom hjem igen, og denne Nationalitetsfølelse maa vi holde oppe inden for de Grænser, som utvivlsomt ere tilladelige og ville bifaldes af alle her. Det har umaadelig stor Betydning for os at holde paa vor Nationalitet, og det har ogsaa Betydning for Danmark. Jeg skal ikke komme dybt ind paa dette, men kun tillade mig at pege paa Kortet og Kolonialpolitikens Historie for at overbevise de Herrer om, hvad der vilde ske, hvis vi kaste Nationalitetsfølelsen over Bord.

Jeg har fremdraget dette, fordi jeg ikke vil, at vi Færinger skulle staa i et forkert Lys over for Regeringen, Rigsdagen